

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๑

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง มาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ศาลฎีกาขอให้กระทรวงยุติธรรมส่งความเห็นของ นายโกสุมภ์ ตาละโสภณ ผู้ร้อง ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๗๗๓๒/๒๕๓๕ หมายเลขแดงที่ ๘๒๘๓/๒๕๔๐ ของศาลอาญา ระหว่าง นายโกสุมภ์ ตาละโสภณ โจทก์ นายกฤต โกมลฤทธิ จำเลยที่ ๑ นายพรชัย ล้อมปรกรณ์ จำเลยที่ ๒ เรื่องความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม โดยผู้ร้องร้องว่า การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกาของผู้ร้อง โดยระบุว่า เป็นคดีที่ต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๐ นั้น เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องที่จะยื่นฎีกาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๒ จึงเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนทั้งเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ร้องที่จะได้รับความเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ที่ว่าการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๗ ที่ว่าสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้งย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันศาลโดยตรงในการใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง ประกอบกับบุคคลย่อมใช้สิทธิของตนได้เท่าที่ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาล หรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ดังที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ผู้ร้องเห็นว่ามาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น โดยอาศัยมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญประกอบด้วยมาตรา ๒๖๔ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลฎีกาส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลฎีกาเห็นควรดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก กล่าวคือ ให้รอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำร้องของผู้ร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า มาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๗๒ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องปรากฏว่า ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้อง นายกฤต โกมลฤทธิ และ นายพรชัย ล้อมปรกรณ์ เป็นจำเลยต่อศาลอาญาในข้อหาฟ้องเท็จและเบิกความเท็จ ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๗ ศาลอาญาได้ไต่สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า

คดีไม่มีมูลจึงพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโดยให้ยกฟ้องตามศาลอาญา ผู้ร้องฎีกา ศาลอาญามีคำสั่งไม่รับฎีกา เพราะคดีของผู้ร้องต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๐ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ศาลอาญาไม่รับฎีกาต่อศาลฎีกา ขณะคดีอยู่ระหว่างที่ศาลฎีกาพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ศาลอาญาไม่รับฎีกาของผู้ร้อง ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลฎีกาจึงส่งเรื่องให้กระทรวงยุติธรรมเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้วมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า มาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งบัญญัติห้ามมิให้คู่ความฎีกาในคดีอาญาที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดสิทธิของบุคคลในการฎีกาในคดีอาญาไว้ และมาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจะฎีกาได้หรือไม่นั้น นอกจากจะต้องพิจารณารัฐธรรมนูญแล้วยังจะต้องพิจารณากฎหมายด้วย ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดไว้ก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่กำหนดการฎีกาและการห้ามฎีกาไว้ ดังนั้น การจะฎีกาได้หรือไม่นั้นจึงต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเมื่อมาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดข้อห้ามฎีกาไว้เช่นนี้ คู่ความจึงฎีกาไม่ได้

ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่ามาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ศาลยุติธรรมมีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เพราะฉะนั้นผู้ร้องก็ต้องมีสิทธิฎีกาได้นั้น เห็นว่าตามมาตรา ๒๗๒ ได้กำหนดแต่เพียงโครงสร้างของศาลยุติธรรมเท่านั้น ว่ามีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ส่วนคดีประเภทใดจะขึ้นต่อศาลใด และจะอุทธรณ์ฎีกาได้หรือไม่จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และการฎีกา โดยมาตรา ๒๒๐ ได้กำหนดข้อห้ามฎีกาไว้ จึงต้องเป็นไปตามนั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติของมาตรา ๒๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ